

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การสื่อสาร (Communication) เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตมนุษย์ในการอยู่ร่วมกันในสังคม การสื่อสารจึงเป็นกระบวนการในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ ความเชื่อ ภูมิปัญญา ความรู้ ค่านิยม ข้อมูลข่าวสาร และมรดกทางวัฒนธรรมด้วยภาษา (Language) หรือระบบสัญลักษณ์ (Symbolic system) เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกันในมิติทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ รวมทั้งมิติทางวัฒนธรรม โดยองค์ประกอบพื้นฐานของกระบวนการสื่อสาร (Communication process) ประกอบด้วยผู้ส่งสาร (Sender) ที่มีความประสงค์จะส่งสาร (Message) ไปยังผู้รับสาร (Receiver) ผ่านช่องทางการสื่อสารหรือสื่อ (Channel) ซึ่งมีรูปแบบที่หลากหลาย ภายใต้บริบทแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรม (Social-culture context) ที่กระบวนการสื่อสารนั้นดำเนินไป ทำให้การสื่อสารถูกมองว่าเป็นกระบวนการที่มีพลวัต (Dynamic) ในลักษณะการตอบกลับ (Feedback) ระหว่างคู่สื่อสารนั้น ซึ่งการสื่อสารสามารถแบ่งระดับออกเป็นระดับบุคคล ระดับกลุ่มบุคคล ระดับองค์กร และระดับมวลชนที่เป็นการสื่อสารในวงกว้างและมีคนจำนวนมากมาเข้าร่วมอยู่ในกระบวนการสื่อสาร ดังนั้นการสื่อสารมวลชนจำเป็นต้องคำนึงถึงบริบททางด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และสุนทรียศาสตร์ของมวลชนด้วย โดยสื่อมวลชนที่เป็นช่องทางการสื่อสารไปยังมวลชน ได้แก่ สื่อหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ และสื่อใหม่อย่างอินเทอร์เน็ต เป็นต้น¹

พัฒนาการของการศึกษาด้านการสื่อสารในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงทศวรรษ 1940-1980 ภายใต้หลักการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการศึกษาวิจัยทางนิเทศศาสตร์นั้น มีการศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารอยู่ 3 ประการด้วยกัน คือ ประการแรกเป็นการมุ่งศึกษาถึงผลและประสิทธิผลของการสื่อสาร ประการที่สองเป็นการศึกษาที่มีลักษณะสอดคล้องกับแนวคิดเชิงพฤติกรรมศาสตร์หรือแบบจำลองสิ่งเร้า-ปฏิกิริยาตอบสนองที่ว่าด้วยการควบคุมพฤติกรรมและการเรียนรู้ซึ่งเป็นพื้นฐานของวิชาจิตวิทยา และประการสุดท้ายเป็นการศึกษาที่มีความต้องการเพิ่มมากขึ้นในการจัดระเบียบและประมวลความรู้ที่เป็นการค้นพบความจริงต่างๆ ในการวิจัยทาง

¹ อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ และคณะ. สื่อสารมวลชนเบื้องต้น สื่อสารมวลชน วัฒนธรรม และสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2. (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550). หน้า 51

สื่อสารมวลชน ซึ่งสามารถแบ่งยุคสมัยในการศึกษาออกเป็น 5 ยุคกว้างๆ ตามความพยายามในการสร้างทฤษฎีด้านการสื่อสาร² ดังนี้

1. ยุคแรก (ค.ศ.1900-1940) เป็นยุคแห่งวาทนิเทศ
2. ยุคที่สอง (ค.ศ.1920-1960) เป็นยุคผลกระทบของสื่อ
3. ยุคที่สาม (ค.ศ.1950-1970) เป็นยุคของการสร้างและทดสอบทฤษฎี
4. ยุคที่สี่ (ค.ศ.1970-1980) เป็นยุคของการแสวงหาทฤษฎีที่เป็นสากล
5. ยุคปัจจุบัน (ค.ศ.1980-ปัจจุบัน) เป็นยุคของพลังผู้รับสารในบริบทใหม่ของอำนาจสื่อ

ส่วนการศึกษาวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ในต่างประเทศ เริ่มขึ้นด้วยการก่อตั้งคณะวิชาการหนังสือพิมพ์ขึ้นในมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย สหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ.1903 ด้วยเงินทุนจากการบริจาคของนายโจเซฟ พูลิตเซอร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักหนังสือพิมพ์ได้รับการอบรมและฝึกฝนให้เป็นนักวิชาชีพเช่นเดียวกับแพทย์และทนายความ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาก็มีมหาวิทยาลัยต่างๆ ในสหรัฐอเมริกาได้เปิดหลักสูตรวิชาการหนังสือพิมพ์และวารสารศาสตร์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งต่อมาได้มีการขยายหลักสูตรด้านสื่อสารมวลชนประเภทวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์มาเป็นการศึกษาด้านการสื่อสารมวลชนและนิเทศศาสตร์โดยแบ่งเป็นคณะวิชา ภาควิชา และแผนกวิชาที่มีลักษณะการมองสื่อแบบแยกกลุ่มหรือแยกประเภทกัน ทั้งนี้เพื่อพัฒนานักวิชาชีพ นักวิชาการ และสร้างองค์ความรู้ทางนิเทศศาสตร์ การศึกษาทางนิเทศศาสตร์จึงเป็นการศึกษาทางวิชาการที่นำเอาความรู้ แนวคิด หลักการและทฤษฎี ตลอดจนการวิจัยด้านการสื่อสารมาประยุกต์ใช้กับการวิชาชีพ วิชาการ และสังคมโดยรวม³

การศึกษาวិชาการด้านการหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยเริ่มขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2482 ในครั้งนั้นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เปิดหลักสูตรวิชาการหนังสือพิมพ์ในระดับอนุปริญญาชั้น โดยให้อยู่ในคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เปิดรับนิสิตที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 มาศึกษาต่อ 1 ปี ซึ่งนิสิตรุ่นแรกนี้มีทั้งหมด 8 คน ได้รับอนุปริญญาวิชาการหนังสือพิมพ์ เนื่องจากมีผู้สนใจเข้าสมัครเรียนเป็นจำนวนน้อย คณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์จึงยกเลิกวิชาการหนังสือพิมพ์ไป และในปี พ.ศ. 2483 ได้เปิดสอนวิชาการหนังสือพิมพ์ในภาคกลางคืน เป็น

² จุฬาลงกรณ์, มหาวิทยาลัย, คณะนิเทศศาสตร์, ภูมิปัญญานิเทศศาสตร์ตะวันออกสู่ประเทศไทยในทศวรรษที่ 5. (กรุงเทพฯ : เอกสารประกอบการเสวนาทางวิชาการ, 2550). หน้า 33

³ สุโขทัยธรรมาราช, มหาวิทยาลัย, สาขาวิชานิเทศศาสตร์, ประมวลสาระและแนวทางการศึกษาวิชาการนิเทศศาสตร์ศึกษาหน่วยที่ 1-4. พิมพ์ครั้งที่ 2. (นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2549). หน้า 25

หลักสูตร 3 ปีในระดับประกาศนียบัตร ซึ่งดำเนินการสอนอยู่ได้เพียง 3 ปี (พ.ศ. 2483-2486) และ
มาเปิดใหม่อีกครั้งในปี พ.ศ. 2487 แต่ก็ดำเนินการสอนอยู่ได้เพียงครึ่งปีก็ต้องยกเลิกไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รื้อฟื้นการสอนวิชาการหนังสือพิมพ์ขึ้นใหม่อีกครั้งในปี พ.ศ.
2491 โดยทางมหาวิทยาลัยได้รับคำสั่งจากรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ให้เปิดสอนแผนก
วิชาการหนังสือพิมพ์เป็นแผนกกลางคืนตามเดิม ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาหลักสูตรและการ
จัดการในขณะนั้นได้กำหนดให้ผู้เข้าเรียนต้องมีความรู้เบื้องต้นสอบได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ
ทำงานการหนังสือพิมพ์มาแล้วโดยจะต้องมีหนังสือรับรองของบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มาแสดง
และปรับหลักสูตรในระดับประกาศนียบัตรจาก 3 ปีเป็น 2 ปี มีการเปิดรายวิชาที่สอนเพิ่มมากขึ้น
เช่น ภาษาไทย (หลักภาษา วรรณคดี และเรียงความ) ภาษาอังกฤษ (การแปล ไวยากรณ์ และ
หนังสือที่กำหนดให้) ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และรัฐศาสตร์ วิชาในปีที่ 2 จะมีวรรณคดี
เปรียบเทียบ ทฤษฎีการโฆษณา และสังคมวิทยา หลังจากนั้นได้มีการปรับปรุงและขยายหลักสูตร
วิชาการหนังสือพิมพ์ในระดับปริญญา แต่เนื่องจากยังขาดผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เฉพาะ จึงได้มี
คำสั่งจากจอมพล ป. พิบูลสงครามให้โอนวิชาการหนังสือพิมพ์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปยัง
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2497 โดยจัดตั้งแผนกวารสารศาสตร์ขึ้นในคณะรัฐศาสตร์

การศึกษาทางด้านวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนนั้นได้มีการขยายตัวจาก
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไปสู่สถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น และในปี พ.ศ. 2508
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดตั้ง "แผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์" โดยเปิด
สอนวิชาสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ ซึ่งครอบคลุมวิชาการหนังสือพิมพ์ วิชาศิลปะการ
สื่อความหมาย และวิชาการประชาสัมพันธ์ ต่อมาในปี พ.ศ. 2517 ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง
แผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ให้เป็น "คณะนิเทศศาสตร์" และวิชาเอกการ
หนังสือพิมพ์ได้รับการพัฒนาขึ้นมีฐานะเป็นภาควิชาในชื่อ "ภาควิชาการหนังสือพิมพ์"

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย⁴ มีการจัดหลักสูตรไว้ 3 ระดับ คือ หลักสูตร
ปริญญาตรีหรือปริญญาบัณฑิตมี 5 ภาควิชา (ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ ภาควิชาการ
สื่อสารมวลชน ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ ภาควิชาการภาพยนตร์และภาพนิ่ง ภาควิชาวารวิทยา
และสื่อสารการแสดง) หลักสูตรปริญญาโทหรือปริญญาโทบัณฑิตซึ่งเปิดสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521
ในสาขานิเทศศาสตร์พัฒนาการที่มีเนื้อหาหลักสูตรที่เน้นทางด้านทฤษฎี และการนำเทคโนโลยี

⁴ สำนักงานสารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. พระเกียรติ : คู่มือสำหรับนิสิตตลอดการศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
(กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545). หน้า 40

ทางการสื่อสารไปใช้ในการพัฒนา ซึ่งต่อมาได้เปิดสอนหลักสูตรปริญญาโทเพิ่มอีกในสาขาวิชาต่างๆ คือ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ สาขาวิชาการโฆษณา สาขาอาชีวศึกษา สาขาประชาสัมพันธ์ และสาขาวิชาการภาพยนตร์ และหลักสูตรปริญญาเอกหรือดุษฎีบัณฑิตที่เน้นการศึกษาด้านทฤษฎีและการวิจัยนิเทศศาสตร์เป็นสำคัญขึ้นในปี พ.ศ. 2539 ทั้งนี้เพื่อผลิตบัณฑิตที่เป็นนักวิชาการ นักวิจัย และนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะด้านนิเทศศาสตร์ในสาขาวิชาต่างๆ ให้สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาทางด้านการสื่อสารได้อย่างสอดคล้องกับสภาพสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ต่อแวดวงวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งสังคมโดยรวม

ในปี พ.ศ.2538 ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ได้เปลี่ยนชื่อเป็น "ภาควิชาวารสารสนเทศ" เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งเคลื่อนเข้าสู่ความเป็นสังคมเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้นที่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่อย่างระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยวิชาในหลักสูตรจะเน้นหนักด้านวิทยาการข่าวสารและองค์ความรู้ขั้นสูงด้านข่าวทั้งในสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อสารสนเทศ ซึ่งครอบคลุมการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร การเขียน การวิเคราะห์ การบรรณาธิการหรือการจัดการและผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ทุกประเภท รวมทั้งจรรยาบรรณวิชาชีพในสื่อต่าง ๆ

สำหรับหลักสูตรปริญญาโทหรือปริญญามหาบัณฑิตมีโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนดให้ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต จากหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 36 หน่วยกิต ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสและเสรีภาพแก่นิสิตในการค้นคว้าข้อเท็จจริงและทดสอบความรู้โดยนำหลักการ ทฤษฎี และองค์ความรู้ทางนิเทศศาสตร์มาใช้ในการอธิบายงานวิจัยหรือตอบคำถามในประเด็นปัญหาที่สนใจด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์และดำเนินงานตามขั้นตอนอย่างมีระเบียบแบบแผน เป็นการต่อยอดองค์ความรู้เดิมหรือขยายความรู้ทางนิเทศศาสตร์ที่ทำให้เกิดแนวคิดและทฤษฎีใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งวิทยานิพนธ์ระดับปริญญามหาบัณฑิตทางวารสารสนเทศที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศของนิสิตปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 ถึงปีการศึกษา 2550 รวมทั้งสิ้น 324 เล่มนั้น ยังไม่มีการประมวลความรู้ที่ได้จากวิทยานิพนธ์ให้เป็นหมวดหมู่หรือรวบรวมเป็นองค์ความรู้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นประเด็นที่ศึกษา ประเภทสื่อที่ศึกษา แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ศึกษา และผลการวิจัยที่ได้

ดังนั้นการประมวลความรู้ด้านองค์ประกอบการสื่อสารจากวิทยานิพนธ์ ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องการศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาจากวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 ถึงปีการศึกษา 2550 ทั้ง 324 เล่ม เพื่อให้ทราบภาพรวมของงานวิจัยทางด้านวารสารสนเทศ ประเด็นที่ศึกษา ประเภทสื่อ แนวคิดและทฤษฎี วิธีวิจัย และผลการวิจัยที่ได้ ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประมวลความรู้ทางนิเทศศาสตร์ตามองค์ประกอบการสื่อสารที่ได้จากวิทยานิพนธ์ ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534-2550
2. เพื่อศึกษางานวิจัยและผลการวิจัยที่ได้จากวิทยานิพนธ์ ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. เพื่อให้ทราบภาพรวมของงานวิจัยทางด้านวารสารสนเทศของนิสิตปริญญาโท ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัญหานำการวิจัย

1. วิทยานิพนธ์ของภาควิชาวารสารสนเทศ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534-2550 มีองค์ความรู้ทางด้านวารสารสนเทศอย่างไร
2. วิทยานิพนธ์ของภาควิชาวารสารสนเทศ มีประเด็นที่ศึกษาในด้านใดบ้าง
3. วิทยานิพนธ์ของภาควิชาวารสารสนเทศ มีแนวคิดและทฤษฎีใดบ้างมาใช้เป็นกรอบในการวิจัยเมื่อพิจารณาจากแนวคิดหลักที่นำมาใช้ในการตอบคำถามวิจัย
4. วิทยานิพนธ์ของภาควิชาวารสารสนเทศ มีการใช้วิธีการวิจัยประเภทใด
5. ผลการวิจัยที่ได้จากวิทยานิพนธ์ภาควิชาวารสารสนเทศตามองค์ประกอบการสื่อสาร มีลักษณะอย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัยโดยศึกษาเฉพาะวิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 ถึงปีการศึกษา 2550 จำนวน 324 เล่ม ในห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ และหอสมุดกลาง สถาบันวิทย

บริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อประมวลความรู้ทางนิเทศศาสตร์ตามองค์ประกอบการสื่อสารโดยพิจารณาจากประเด็นที่ศึกษา แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ วิธีการวิจัย และผลการวิจัยที่ได้มาจำแนกตามประเภทที่กำหนดทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

นิยามศัพท์

องค์ประกอบของการสื่อสาร (SMCRE) ในการวิจัย หมายถึง องค์ประกอบของการสื่อสารอย่างผู้ส่งสาร (S) ตัวสารหรือเนื้อหา (M) ช่องทางการสื่อสารหรือสื่อ (C) ผู้รับสาร (R) และผลของการสื่อสาร (E) ตามแบบจำลองการสื่อสารของลาสเวลล์ รวมทั้งบริบททางสังคมที่ปรากฏในการวิจัยของวิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขานิเทศศาสตร์

ผู้ส่งสาร (S) หมายถึง ผู้ผลิตสารที่อาจเป็นบุคคล-องค์กรทั่วไป บุคลากร-องค์กร สื่อมวลชน และแหล่งข่าว ที่ปรากฏในการวิจัยของวิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขานิเทศศาสตร์ ซึ่งนิสิตปริญญาโทสนใจศึกษาและทำการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ส่งสารนั้น

ตัวสารหรือเนื้อหา (M) หมายถึง เนื้อหาที่ปรากฏในการวิจัยของวิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขานิเทศศาสตร์ ซึ่งนิสิตปริญญาโทสนใจศึกษาและมีการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับตัวสารนั้นจากสื่อที่นำเสนอ

ช่องทางการสื่อสารหรือสื่อ (C) หมายถึง สื่อทางวารสารสนเทศที่ปรากฏในการวิจัยของวิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขานิเทศศาสตร์ อาจเป็นสื่อสิ่งพิมพ์อย่างหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ สื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างวิทยุ โทรทัศน์ โทรศัพท์มือถือ และสื่อใหม่อย่างอินเทอร์เน็ต

ผู้รับสาร (R) หมายถึง ผู้รับสารที่ปรากฏในการวิจัยของวิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขานิเทศศาสตร์ ซึ่งนิสิตปริญญาโทสนใจศึกษาและทำการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้รับสารนั้น

ผลของการสื่อสาร (E) หมายถึง ผลของการสื่อสารที่เกิดกับผู้รับสารหรือผู้ส่งสาร ซึ่งนิสิตปริญญาโทสนใจศึกษาและทำการวิจัยกับบุคคลเหล่านั้น เพื่อศึกษาการเลือกสรรและแสวงหาข้อมูลข่าวสาร การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ การพึ่งพาข้อมูลข่าวสาร อิทธิพลและผลกระทบของสื่อมวลชน

การจำแนกข้อมูลในเชิงปริมาณ หมายถึง จำแนกวิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขานิเทศศาสตร์ภาคีวารสารสนเทศ โดยแบ่งเป็นปีการศึกษา ประเภทสื่อ ประเด็นที่ศึกษา แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ วิธีการวิจัย และองค์ประกอบของการสื่อสารในการวิจัย ตามความถี่และค่าร้อยละของข้อมูล

การจำแนกข้อมูลในเชิงคุณภาพ หมายถึง จำแนกวิทยานิพนธ์ปริญญาโท
ภาควิชาวารสารสนเทศ ตามประเด็นที่ศึกษาและผลการวิจัย โดยการบรรยาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาความรู้ทางด้านนิเทศศาสตร์ที่ได้จากวิทยานิพนธ์ของ
ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี
การศึกษา 2534-2550
2. เป็นแนวทางแก่ผู้ที่สนใจงานวิจัยทางด้านวารสารสนเทศให้เกิดแนวคิดใหม่ๆ สามารถ
นำองค์ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้
3. ทราบภาพรวมของงานวิจัยและองค์ความรู้ที่ได้จากวิทยานิพนธ์ของนิสิตปริญญาโท
ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในช่วงปี
การศึกษา 2534-2550